

Katowice, 21.01.2013 r.

Pan Maciej Kaliski
Dyrektor Departamentu Górnictwa
w Ministerstwie Gospodarki

Warszawa

W związku z pismem z dnia 8.01.2013 r. znak: DGA-I-022-23/5/12 w sprawie przedstawienia wykazu stanowisk w przedsiębiorstwach górniczych, które powinny być uważane za pracę górnictwem pod ziemią, Centrale Związków Zawodowych działające w górnictwie węgla kamiennego uprzejmie przypominają, że pojęcie pracy górnictwem zostało w sposób precyzyjny określone w art. 50 c ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wykaz tam zamieszczony, został uaktualniony ustawą z dnia 27.07.2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 167, poz. 1397). Należy również zwrócić uwagę, że zapisy przywołanego art. 50 c ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. określające pojęcie pracy górnictwem, zostały skonkretyzowane w rozporządzeniach wykonawczych do tej ustawy, a ewentualne niejasności powstające na tle stosowania przepisów zostały w większości przypadków wyjaśnione w bardzo obszernym orzecznictwie Sądu Najwyższego z tego zakresu.

Centrale Związków Zawodowych działające w górnictwie węgla kamiennego nie widzą konieczności ograniczania zakresu stanowisk uważanych za pracę górnictwem pod ziemią. Jednakże zwracamy uwagę, że ustawą z dnia 27.07.2005 r. zlikwidowano okresy zaliczane do pracy górnictwem i większość okresów równorzędnych z pracą górnictwem, czego skutkiem jest znaczne zmniejszenie ilości osób, które mogą nabyć prawo do emerytury górnictwem. Swoje wcześniejsze uprawnienia utracili m.in. pracownicy zakładów przeróbki mechanicznej węgla, zakładowi społeczni inspektorzy pracy oraz pracownicy oddelegowani do pełnienia funkcji związkowych z wyboru, którzy wcześniej wykonywali pracę górnictwem pod ziemią. Ponadto wydłużył się okres pracy dla pracowników honorowo oddających krew, przebywających na świadczeniach chorobowych i wypadkowych. W tym zakresie proponujemy wprowadzenie w ustawie z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zmian umożliwiających skorzystanie z uprawnień emerytalnych na zasadach obowiązujących przed 27.07.2005 r.

W obecnym stanie prawnym objęcie jednej z powyższych funkcji skutkuje utratą prawa do emerytury górniczej. Powoduje to, że pracownicy wykonujący pracę górniczą nie są należycie reprezentowani w organach związków zawodowych, ani też w strukturach społecznej inspekcji pracy, co z kolei przekłada się na poziom bezpieczeństwa w zakładach górniczych. Należy również nadmienić, że zaliczenie omawianych okresów do pracy równorzędnej z górniczą będzie miało wpływ jedynie na prawo do emerytury ze względu na wiek, a nie na jej wysokość, bowiem do tych okresów nie znajdują zastosowania przeliczniki, o których mowa w art. 51 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Za organizacje związkowe:

Sekcja Krajowa Górnictwa Węgla Kamiennego NSZZ „Solidarność”

Związek Zawodowy Górników w Polsce

Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80”

Porozumienie Związków Zawodowych „Kadra”

Związek Zawodowy Pracowników Dołowych

Związek Zawodowy Pracowników Zakładów Przeróbki

Mechanicznej Węgla w Polsce „Przeróbka”

Związek Zawodowy Ratowników Górniczych w Polsce

Związek Zawodowy „Kontra”

Związek Zawodowy Maszynistów Wyciągowych Kopalń w Polsce

Związek Zawodowy Jedności Górniczej

Związek Zawodowy Ratowników

